

Αρκετά καταστρέψαμε. Καιρός να χτίσουμε.

του Κ. Σημίτη

Η αβέβαιη έκβαση των εκλογών έχει προκαλέσει σειρά δηλώσεων από τα κόμματα. Ο κ. Τσίπρας ήδη αμέσως μετά την προκήρυξή τους ανακοίνωσε ότι αν δεν έχει την απόλυτη πλειοψηφία στη Βουλή δεν πρόκειται να δεχθεί να είναι πρωθυπουργός. Ο κ. Παπάς, στενός συνεργάτης του, θεώρησε ως αυτονόητη την επανάληψη των εκλογών, αν προκύψει αδιέξοδο. Ο κ. Θεωδωράκης διευκρίνισε ότι δεν πρόκειται να συνεργασθεί με τα παλιά κόμματα. Άλλοι, πιο σαφείς, τόνισαν «ότι οι πληγές του πολιτικού συστήματος είναι σε άμεση σχέση με τη Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ» και γι' αυτό συμπορεύσεις με αυτά δεν είναι δυνατές. Τέλος υπάρχουν και δηλώσεις που κατονομάζουν σειρά από πολιτικούς με τους οποίους οποιαδήποτε συνεργασία δεν είναι επιτρεπτή.

Ένας ξένος τρίτος ακούγοντας τις συζητήσεις αυτές θα έβγαζε το συμπέρασμα, ότι η Ελλάδα παρά τις υποχρεώσεις της απέναντι στην Ευρωζώνη και το ΔΝΤ, παρά την άθλια οικονομική της κατάσταση, παρά το κλίμα που αποκλείει οποιαδήποτε επένδυση, έχει άπειρο χρόνο και αρκετά χρήματα για να εξακολουθήσει ανέμελη πολιτικές αναμετρήσεις και προσωπικές διαμάχες. Όμως ούτε χρόνος ούτε χρήματα υπάρχουν για τη συνέχιση των αντιπαραθέσεων. Το Grexit μας περιμένει στη γωνία. Όποια κράτη της Ευρωζώνης μας βοηθούσαν μέχρι τώρα θα σηκώσουν ψηλά τα χέρια δηλώνοντας ότι δεν έχουν πια ευθύνη για το ελληνικό πρόβλημα, μια που οι ίδιοι οι Έλληνες προτιμούν να

μάχονται μεταξύ τους για την εξουσία παρά να αντιμετωπίζουν τα θέματα του τόπου τους.

Όποιο και αν είναι το εκλογικό αποτέλεσμα, η επόμενη κυβέρνηση θα πρέπει να συσπειρώσει όλες τις δυνάμεις που επιδιώκουν την ταχύτερη δυνατή έξοδο από την κρίση στο πλαίσιο της Ευρωζώνης. Είναι η προϋπόθεση επιτυχίας της προσπάθειας. Το κοινό πρόγραμμα υπάρχει ήδη. Είναι η Συμφωνία με τους δανειστές, δηλαδή το αποτέλεσμα της διαπραγμάτευσης που δέχτηκαν τα κόμματα χωρίς δισταγμούς και επιφυλάξεις ψηφίζοντας την αποδοχή τους στη Βουλή. Αυτό το πρόγραμμα αναγνώρισαν όλοι ως δεσμευτικό και καθοριστικό για την οικονομική πολιτική των επομένων ετών. Επομένως τυχόν αντιρρήσεις που προβάλλονται κατά καιρούς από εκείνους που εγκατέλειψαν την αντιμνημονιακή άποψή τους είναι δικαιολογίες και άλλοθι χωρίς σημασία. Μαχητικές στάσεις κατά της Ευρωζώνης εκ των υστέρων δεν διορθώνουν αλλά χειροτερεύουν τα πράγματα. Παράλληλα προγράμματα σε αντίθεση με τη Συμφωνία δεν μπορούν να υπάρξουν. Μερικά από τα συμφωνηθέντα μπορούν να τροποποιηθούν, εφ' όσον βρεθούν λύσεις ισοδύναμου αποτελέσματος, μόνο με τη συμφωνία των δανειστών. Ο δρόμος που πρέπει να ακολουθήσει η χώρα είναι λοιπόν καθορισμένος. Η λέξη «πρέπει» προκύπτει από μία διεθνή συμφωνία, την απόφαση της Βουλής και προπαντός από τη ζοφερή πραγματικότητα, που μας περιβάλλει. Βρισκόμαστε στο χείλος του γκρεμού. Οι στατιστικές δείχνουν ότι το βιοτικό επίπεδο όλων των Ελλήνων μειώθηκε κατά ένα μεγάλο ποσοστό με αποτέλεσμα όλοι και περισσότεροι να κατατάσσονται στην κατηγορία των φτωχών. Η διαδικασία αυτή θα συνεχιστεί

επιταχυνόμενη, αν δεν υπάρξει η κοινή θέληση και προσπάθεια ανατροπής της.

Η Συμφωνία δεν ρυθμίζει όλα τα θέματα που θα αντιμετωπίσει η μετεκλογική κυβέρνηση. Είναι επιπλέον αναγκαίες εδώ και τώρα μεταρρυθμίσεις που εξασφαλίζουν την τακτοποίηση των δημοσιονομικών, την εξεύρεση ποσών για επενδύσεις, τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Αναφέρω μερικές ενδεικτικά: θεσμοθέτηση ενός συστήματος παρακολούθησης της απορρόφησης των κοινοτικών πόρων που διατίθενται από διάφορα προγράμματα, ώστε να μη χάνονται δισεκατομμύρια από αδιαφορία, ανικανότητα και τεμπελιά, όπως συμβαίνει σήμερα· η μείωση των αμυντικών δαπανών ώστε η επιβάρυνση από στρατιωτικές δαπάνες για κάθε πολίτη να αντιστοιχεί στο ύψος της μέσης κατά κεφαλή επιβάρυνσης στις χώρες της Ένωσης· η αξιολόγηση όλων των δημοσίων υπαλλήλων· η εφαρμογή ενός εκλογικού συστήματος που καθιερώνει τις μονοεδρικές περιφέρειες και έτσι καταργεί το σταυρό προτίμησης, μία από τις κύριες αιτίες του πελατειακού συστήματος και των ψηφοθηρικών παροχών.

Η νέα κυβέρνηση δεν θα πρέπει να αποτελέσει μία έκτακτη λύση, μια οικουμενική κυβέρνηση, μία κυβέρνηση «εθνικής ενότητας». Η χώρα δεν χρειάζεται μία κυβέρνηση με περιορισμένη χρονική θητεία, προσδιορισμένους στόχους και ελεγχόμενες εξουσίες που θα επανεξετάζονται και πιθανώς θα αναθεωρούνται, εφ' όσον κάποιο κόμμα διαφωνεί. Η πρώτη οικουμενική κυβέρνηση Ζολώτα κατέρρευσε γιατί λειτουργούσε υπό την επιτήρηση των κομμάτων. Η χώρα χρειάζεται μια κανονική κυβέρνηση με τις ελευθερίες και

τις δυνατότητες κάθε κυβέρνησης. Μία κυβέρνηση με υπουργικό συμβούλιο και κυβερνητική επιτροπή που δεν θα παίζουν δευτερεύοντα ρόλο σε σχέση με διακομματικά όργανα συνεννόησης, με πρωθυπουργό που δεν θα είναι υποχρεωμένος πριν από κάθε απόφασή του να επιζητεί τη συναίνεση των αρχηγών των κομμάτων. Η αποστολή της είναι δεσμευτικά προσδιορισμένη για όλους. Είναι η εφαρμογή της Συμφωνίας και η έξοδος της χώρας από την κρίση. Λειτουργεί ελεύθερα κατά την κρίση της και βέβαια δίνει λόγο στη Βουλή για τις ενέργειές της. Η κυβέρνηση αυτή θα πρέπει πέρα από την πραγματοποίηση της Συμφωνίας να επιδιώξει την αναγκαία ρύθμιση του χρέους που εκκρεμεί, την προσαρμογή κανόνων της Συμφωνίας που αποδεικνύονται ανεφάρμοστοι ή υπερβολικοί για τις δυνατότητες της χώρας και την αντιμετώπιση αρνητικών κοινωνικών επιπτώσεων της οικονομική σταθεροποίησης. Η επιλογή των στελεχών της είναι θέμα του πρωθυπουργού και των κομμάτων. Δεν καθορίζεται οπωσδήποτε από κομματικές ποσοτώσεις, κομματικές ιδιότητες, δεν περιορίζεται μόνο σε βουλευτές και δεν ακολουθεί τοπικιστικά κριτήρια. Χρειάζεται αποκλειστικά πρόσωπα ικανά, που έχουν δηλαδή την εμπειρία και τη δυνατότητα να επιτυγχάνουν προσδιορισμένους κυβερνητικούς στόχους. Τα μέλη της θα πρέπει να δουλέψουν με εμπιστοσύνη και ομόνοια μεταξύ τους. Οι προδιαγραφές αυτές μοιάζουν εξωπραγματικές για τη σημερινή Ελλάδα. Αν αποδειχθεί ότι πράγματι είναι, τότε και η υπέρβαση της κρίσης θα αποτελέσει ουτοπία.